

Куыд куывтой пехуымпартае

Авраам,

Муссае,

Иссае æмæ

Мæхæмæт,

хæрздуне цын?

Куыд куывтой пехуымпартæ Авраам, Муссæ, Иссæ æмæ Мæхæмæт, хæрздуне цын?

Иу рæстæг шейх Ахмед Дидат, хъуыстгонд пысылмон ахыргонд, абалц кодта Джиддæмæ - сахар Саудон Аравийы; уый радзырдта иу æрцыдыл йæ цардæй. Афтæ раудис, æмæ уый æркодта дзуттæгты æмæ чырыстæтты къорд æмæ семæ бацыд мæзджитмæ Дурбаны, ЮАР. Куы бахызтызты, уæд Ахмæд æрмæст йæхæдæг нæ раласта йæ дзабыртæ, фæлæ ма бацагуырдта, цæмæй иннæтæ дæр бакæной афтæ. Йæ фæдыл сеппæт дæр куы бакодтой афтæ, уæд сæ Дитат афарста,зонынц уыдон уыцы хъуыддаджы нысаниуæг æви нагъ . Дзуапп уыдис: «Нагъ». Дидат бамбарын кодта, пехуымпар Муссæ куы уыдис Синайы, Уæд ын Хуыцау кæй бафæдзæхста: «Ма рбацу хæстæг ардæм; ралас дæ дзабыртæ дæ къæхтæй, уымæн æмæ цы бынаты лæууыс, уый у сыгъдæг зæхх» (Фæуыд, 3:5).

Цалынмæ къорд бадтис фæхсбандоныл, Дидат, хатыр ракургайæ, ацыдис йæхи æрыхсынмæ. Уый фæстæ ногæй æрбахæстæг къордмæ æмæ цын радта райхæлд йæ мийæн, бамбарын кæнгæйæ,æрæхсад æрмæст сыгъдæгдзинад кæй нæу(уымæн гæсгæ æмæ æххæст æрцæуы бон фондз хатты),фæлæ ма хæссы историкон миниуæг. æмæ та ногæй ныхæстæ рхаста: «æмæ иу дзы æрыхсадтой Муссæ æмæ Аарон æмæ йæ фыртытæ сæ къухтæ æмæ сæ къæхтæ: куы иу бацæйхызтысты æмбырды Сकिनимæ(сарамæ) æмæ иу куы бацæйцыдысты нывондгæнæн ранмæ, уæд иу æрыхсадтой сæхи, сæ Хуыцау куыд бадзырд радта Муссæйæн» (Фæуыд, 40:31-32).

Сæйраг куывдты фæстæ, Дидат ногæй æрбахæстæг къордмæ, кæцыйы архайджитæ ныр кастысты иннæ пысылмæттæ куыд кодтой æнаемæнг æ ххæстгæнинаг чи нæу, ахæм куывдтæ. Бабамбарын цын кодта куывды алыхуызон æвæрдтæ, сеппæтæй хахуыргонддæр кæцытæй уыдис зæхмæ хæстæг куывды ми. Дидат кавд æркодта уыуыл, æмæ сеппæт пехуымпартæ дæр раст афтæ кæй куывтой. Цæмæй йæ ныхæстæн фылдæр уæз уа, уый ногæй цитатæтæ æрхаста:

«æмæ хауди Авраам йæ цæсгомыл. Хуыцау дарддæр йемæ дзырдта» (Бытие, 17:3)

«æмæ хауди Авраам йæ цæсгомыл» (Бытие, 17:17)

«æмæ фæцыдысты Муссæ æмæ Аарон йæ адæмæй скинийы бахизæнмæ, æмæ хаудысты сæ цæсгæмттыл, æмæ цæм фæзынди Хуыцауæй кад» (Нымæцтæ, 20:6)

«Иссæ хауди йæ цæсгомæй зæххыл, æмæ сæрæй акуывта» (Иссæ Навин, 5:14)

«æмæ цалдæр къахдзæф акæнгæйæ, хаудта йæ цæсгомыл, куывда æмæ ныхас кодта» (Матфейæ, 26:39).

Ацы цитатæтæ зæгъгæ Дидат къорды афарста: «Чырыстæттæ куыд кувынц уый хорз зонгæйæ æмæ ныр , пысылмæттæ куыд кувынц, уый фенгæйæ ма зæгъут, кæцыты куывд фылдæр уындхуыз у æцæг чырыстонмæ? Чырыстæтты æмæ дзуттæгты къорд æмзæрдонæй дзуапп радтой: «æнæмæнг, пысылмон куывды хуыз у фылдæр хæстæг чырыстонмæ».

Бирæ пысылмон динмæ бахизæг чырыстæттæ фæзæгъынц, æмæ кæй раиртæстой æнкъарæн, цыма ныр сысты æххæст «чырыстæттæ», раздæримæ абаргæйæ(пысылмон дины размæ). Ныхас «чырыстон» нысаниуæг кæны æрмæстдæр «Иссæйы фæддзæуæг», Чырысти-он. Уæд уый куыд бамбаргæ у, пысылмон динмæ бахизгæ адæм цæмæ фæзæгъынц, кæй систы Чырыстийы æцæг фæдонтæ?

Цæй æмæ логикон анализ скæнæм, цы номхуындæй зæгъы Библи Чырыстийы тыххæй,уымæ æркæсгæйæ. Зæгъæм, ногæй кæсгæйæ Евангели, нæ бон у фенын, Иссæ, Хуыцауы салам йын, кæй куывта, зæххыл таудæй, дзуапп лæвæрдта салæмттæн «салам»(ам ныхас «салам» араппаг æвзагæй ратæлмацгæнгæйæ уырыссаг æвзагыл у «мир» ,ирон æвзагыл та у «салам»- йæ нысаниуæг «дунейы хорздзинад») æмæ бирæ рæстæг æрвыста комдаргæйæ. Бирæ чырыстæттæ разы кæнынц, кæй уыдысты раздæр «пысылмæттæ»- уыцы ныхасы алы нысаниуæджы, раст дины æрбындургонды размæ.

Уæлфæдзæхст Хъуыраны текстмæ гæстæ, кæцы æрвыст æрцыдис фæстаг Хуыцауæрвыстмæ Мæхæмæтмæ (дунейы хорздзинад йын æмæ Хуыцауы хорз дзырд): «Уыдон, кæцыты бауырныдта! Гуыбыр кæнут кувгæйæ, хаут зæххылтындæй, кувут уæ Хуыцаумæ æмæ хорздзинад фæлдисут, чи зоны, сымах æнтысджын уыдзыстут» (Хъуыран, 22:77)

Алы адæймагæн йæ хуылфы æвæрд ис зонындзинад- Иу Хуыцау кæй у йе Скæнæг, æмæ куывдтытæ иууылдæр Уымæ кæй здахын хъæуы, уый. Абон, иуæй –иу адæм, кæцытæ сæхи Авраамы, Муссæйы æмæ Иссæйы (Хуыцауы салам цын) фæндагыл цæуæг хонынц, ахæццæ сты дæрдтылзилгæ фæндагтыл. Чырыстон дини та, адæм рæдыдæй сфæлдыстой æнæхъæн дин Пехуымпар Иссæйыл, æмæ уыцы хабар сарæзта Иссæйы ахæм хуызы, кæцыйы пехуымпар Иссæ нукуы хъавыд уæвын.

Гъемæ ма æнæсайдæй бафæрсут уæхи, чи у абон Чырыстийы æцæг фæдон, Хуыцауы салам йыл сæмбæлæнт? Куыд æй зонут, амал уæвгæйæ, пысылмæттæ кувынц, æппæт цыбыр, фондз хатты- бон, сæрныллæг зæхмæ æвналгæйæ ныхæй.

Пысылмæттæ хæст сты Иссæйы диныл, Хуыцауы салам йын. Уыцы диныл, кæцыйы кой кодта Иссæ æмæ кæцы æххæст кодта. Ахæм хуызæй, пысылмæттæ кувынц уыцы Хуыцаумæ, Кæцымæ куывта Иссæ, Хуыцауы салам йын, Авраамы, Иссæйы, Муссæйы æмæ Мæхæмæты Хуыцаумæ, сеппæтæн дæр сæ Хуыцауы салам.

Пысылмæттæ кæрæдзиуыл æмбæлгæ зæгъыннц кæрæдзийæн: «Салам уын!» Уымæй уæлдай ма, Иссæ, Хуыцауы салам ын, цыппор боны куыд арвыста æдæргæран, комдаргæйæ, афтæ пысылмæттæ ком дарыц æнæхъæн мæйы рæстæг Рамазан мæйы.

Цæй ут æмæ сæрныллæгæй кувæм афтæ, куыд куывтой æппæт Пехуымпартæ, Хуыцауы салам цын. Мах та хъæлдзæг уыдзыстæм, кæд сымах сисат нæ сайтæй чиныг кувыны тыххæй.

